

CHRISTO-

A Soproni Evangélikus
Egyházközség lapja

ingyenes kiadvány

PHOROS

XVI. évfolyam, 1. szám

2009. böjt

Böjti gondolatok

Bevallom, lusta voltam: az internetről szerettem volna egy rövid böjti áhítatot leszedni. Be is írtam a google-keresőbe: *böjti meditáció*. És ami kijött: három oldalon keresztül *egészséges életmód* és *ezoterika* – esetleg ezek keveréke. Elgondolkodtatott a tény.

Én eddig azt hittem, a böjt alapvetően a hitélet része, s csak később „világiasodott el” a fogalom. Most pedig az első keresztyén megnyilvánulást a böjttel kapcsolatban az internet a harmadik oldalon adta ki. Ennyire átalakult a világ?

Vagy mi magunk, keresztyének sem tudunk már biztosat mondani a böjtről? Legalábbis az evangélikusságban állandó bizonytalanságot érzek, amikor erről van szó. A Krisztusban kapott szabadság, ami felszabadít bennünket a szokások, megszokások és vallási kényszerek igája alól, itt válik teherré: érzünk valamit, de nincsenek

mozdulataink a megéléséhez. Hitéletünk a kényszertől való távolságtartás miatt gesztusait veszítette.

Közeledik a nagypéntek, gyomrunk összeszűkül, az iszonyat járja át lelkünket, hogy ennek meg kellett történnie, és a hála, hogy meg is történt értünk. Majd jön a húsvét, a maga kétarcúságával: reménykedünk a feltámadásban, de úgy érezzük, nem vagyunk már eléggé kisgyerekek ahhoz, hogy hinni tudjunk benne. Akárhogyan is, érezzük, hogy az év különleges alkalmára készülünk, s hogy a különleges alkalomhoz különleges viselkedés illik – csak éppen nem találjuk a megfelelőt.

Közösen kell keresnünk – én sem tudom a megoldást. Talán még nem késő tanulni másoktól és a régiektől: nem azért, hogy újabb igába hajtsuk fejünket, hanem hogy a test tudja, hogyan viselkedjen, amikor engedelmes akar lenni a szívnek.

Hegedűs Attila

Válságban

„Erőt ad a megfáradtnak, és az erőtlent nagyon erőssé teszi.

Elfáradnak és ellankadnak az ifjak, még a legkiválóbbak is megbotlanak.” Ézs40, 29-30.

Ahogy a fogságban reménységét veszített Izraelnek hangzott a prófétai szó, a bátorító, a lelkesítő, az Isten hatalmára rámutató szó, és ez a szó formálta a szíveket, úgy kell a ma csüggedt, ezer válságból vérző emberének úja meg újra hinni, hogy az Isten hatalmas, az Isten szeret és az Isten jó!

A próféta megkérdezte a keserűségben és a reménytelenségben lendületét és hitét veszített népet: Hát nem tudod, vagy nem hallottad, hogy örökkévaló Isten az Úr? Ő a földkerekség teremtője, nem fárad el, és nem lankad el! Nem volt véletlen a kérdés sem. Hisz a hosszú évtizedekre nyúlt fogság alatt a remény fénye teljesen kihunyott. De segítséget jelenthetett ebben a helyzetben az, hogy valaki Istentől kapott küldetéssel újra beszélni kezdett az Isten hatalmáról és munkálkodó erejéről. Bátorító szavak voltak ezek. Olyan szavak, amelyeknek sokszor volt és van híjával az ember.

De mégsem olyan szavak, mint a szurkolók, a drukkerék szava. A szurkolói mentalitás az, hogy kívülállóként bátorítjuk a sportolókat: *„Hajrá! Te vagy a király! Mindent bele! Ne add fel!”* De a próféta nem egyszerűen arról szól, hogy Isten kívülálló szurkolóként kiabál bele az életünkbe: Ne csüggedj!, hanem úgy áll mellénk, hogy erejével erőt ad, és a szeretetével könnyebíti terhünket.

Miért érzed, gondolod úgy, ember, hogy sorsodat nem látja Isten? Miért érzed azt,

hogy elkerül téged az Úr? Miért csüggedsz, amikor az élő Jézus ott jár veled az úton? Sokszor hasonlítunk ahhoz az emberhez, aki a piacról indul a tele szatyrával és kosarával, s útközben nyög és fújtat, kesereg és elkezd panaszkodni a vele egy buszon utazókkal, hogy milyen nehéz terhet cipel. Közben szidja a fiatal nemzedéket, hogy nem segítenek neki. Ezt a megterhelt szívű panaszkodást meg is értenénk. De ha ugyanerről az emberről kiderül az, hogy indulása előtt ígéretet kapott az erős, markos unokájától, hogy segít a nehéz szatyrok és bevásárló kosarak cipelésében, csakhogy ő visszautasította a segítséget, akkor értetlenül kérdeznénk, hogy vajon mért nem bízott az ígéretben?

Minden hatalom Istené! Akkor mi miért rettegnénk? Miért vonnánk kétségbe ígéreteit? Miért ne bíznanék nagyobb erővel abban, amit ígért? Miért akarjuk még mindig a magunk erejével cipelni az életünk terheit? Ézsaiás próféta szava ma így bátorít: Isten erőt ad a megfáradtnak, és az erőtlent nagyon erőssé teszi. Nem azt mondja, hogy nem éri fáradtság és csüggedés azokat, akik Úrban bíznak. Hanem azt, hogy benne megújul erejük.

Merjünk arról vallani, hogy a feltámadott Krisztus miként ad új erőt és lendületet nekünk. Mert arról bizony sokat beszélünk, hogy mi a bajunk, és milyen terheink vannak. De aki azt is átélte, hogy a feltámadott Krisztusban új ereje támadt, aki azt is átélte, hogy a külső körülményei ellenére nem lankadt el, az merjen is erről szólni. Mert bátorítani kell az evangélium erejét nem ismerő világot. Bár elfáradnak és ellankadnak még az ifjak is, még a legkiválóbbak is megbotlanak. De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el.

Csiszár Ágnes

Távirati jelentések néhány megtartott programunkról

Újév napján hagyományos presbiteri újévköszöntő találkozót tartottunk a nagyteremben.

Elkezdődött jubileumi ünnepsorozatunk! Január 3-án délután a lelkészsírokat koszorúztuk meg, majd sor került a templomtorony kivilágításának részleges átadására. Január 4-én a 10.00-i templomszentelési emlék-istentiszteleten Ittzés János elnök-püspök úr szolgált igehirdetéssel. Aznap kamara-kiállítás volt még látható a templom előterében a levéltár értékes anyagaiból és testvéreink gyülekezet-történeti tárgyaiból; de ugyanilyen sikeresnek könyvelhető el a templomi gyerekrajz-kiállításunk is, amelyre reményeinken messze felüli pályamű érkezett. Január 17-én a nagytermünk adott otthont az emlék-ülésnek, amelyen kiváló előadásokon keresztül ismerkedhettünk a gyülekezetünk történetével. Emellett számtalan tévé-, rádió- és újságrportban emlékeztünk meg jubileumunkról.

Január 6-án, Vízkereszt ünnepén iskolánk jelenléte töltötte be templomunkat.

Isten iránti hálával és emlékezéssel kísértük utolsó útjára Zoltán László nyugalmazott lelkésztestvérünket 94. életévében. A temetési szolgálaton D. Szebik Imre püspök úr hirdette a vigasztalás ígét.

A januári egyházmegyei Lelkeszi Munkaközösségi értekezletet a Nyugdíjasotthonban tartottuk, a februárit pedig Újkéren.

Január 14-én ökumenikus békeimát tartottunk a Fő téren a közel-keleti fegyverletételért.

Idén január 19-25. között került sor az idei ökumenikus imahétre. Külön kiemelendő volt a keddi alkalom, amely egy wisconsini főiskolai kórus szereplésével tette még emlékezetesebbé az istentiszteletet.

Az imahét csütörtökén, január 22-én, a Magyar Kultúra Napján az Egyetem Erzsé-

bet utcai aulájában került megrendezésre a hagyományos ünnepi ülés. A Keresztény Értelmiségi Szövetség, a Kálvin Kör és a Luther Szövetségünk által közösen szervezett alkalom díszvendége és előadója Duray Miklós felvidéki politikus volt.

A január utolsó hétvégén megrendezett révfülöpi Luther Konferencián többen is megelégedéssel vettek részt gyülekezetünkben és intézményeinkből.

Január 31-én tartottuk a nagyteremben a gyülekezeti felügyelő-választás kapcsán a bemutatkozó fórumot és egyházközségi jelöltszűkítő közgyűlést, majd február 8-án az egyházközségi közgyűlés megválasztotta Biczó Balázs testvérünket a gyülekezet világi vezetőjének. Az ünnepélyes beiktatásra február 22-én került sor a 10 órás istentiszteleten.

Február 4-én Nyugdíjasotthonunk családias körben ünnepelte fennállásának 5. évfordulóját istentisztelettel és műsorral.

A februári Luther Szövetségi ülésen Kákay István, az Országos Iroda igazgatója tartott bemutatkozó előadást szolgálatáról. A nap során igazgató úr ismerkedő látogatást tett lelkészi hivatalunkban, Nyugdíjasotthonunkban és oktatási intézményeinkben.

A február 15-i magyar istentiszteleteinket Halász Alexandra soproni teológushallgatónk tartotta, amely egyben teológus szuplikáció is volt.

Február 17-én tartottuk a Barkácskör köszöntődélutánját.

Február 21-én Nyugdíjasotthonunk adott helyet az Egyházmegyei Presbiteri ülésnek.

Február 28-án többen részt veszünk az egyházkerületi napon Ajkán.

Februárban minden intézményünkben megtartottuk az igazgatótanácsi üléseket, valamint a különböző iskolai diák- és szülői jótékonyági bálakat.

Tervezett programok – 2009. böjt

Március 2-től 16.00-kor a magyar bibliaórák helyén és idejében elkezdjük a Böjti Esti sorozatunkat a Nyugdíjasotthonban.

Március 6-án, várhatóan 17.00-tól Női Ökumenikus Imanap lesz a reformátusoknál.

Március 6–8. között gyülekezeti szervezésű csendeshétvégén táborban voltak az idén konfirmáló fiataljaink Pannonhalmán.

Március 10-én lesz a Luther Szövetség következő alkalmá, amelyen Szimon János nyugalmazott lelkészünk, a LSz helyi csoportjának lelkészi elnöke tart előadást az egyházi gimnáziumban szerzett tapasztalatairól.

A márciusi lelkészgyűlésünk Jobaházán lesz 11-én, az áprilisi pedig 1-jén Soborban.

Március 13-án 11.00-tól az Eötvös gimnáziumunk és a Róth Szakközépiskola közös nemzeti ünnepi alkalmat tart a templomunkban.

Március 13-án tartjuk 16.30.-tól a soron következő presbiteri ülést, majd közvetlenül utána, 18.00-tól a közgyűlést.

Március 11-19-ig igazgató lelkészünk Lelkészakadémián vesz részt.

Különös élmény lesz idén nemzeti ünnepünket vasárnap istentiszteleti keretek

között is ünnepelnünk.

Március 21-én Ordass Lajos püspök emlékére szervezett konferenciára hívnak bennünket Révfülöpre, az Oktatási Központba.

A „Macskacicó” című mesejátékot adja elő március 21-én 10.00-tól a Hunyadi tanári karából és lelkészekből álló amatőr színtársulat az Egyetemi Ifjúsági Házban (Béke út 9.)

Március utolsó hétvégéjén soproni borászaink is képviseltetik magukat az Országos Evangélikus Borfesztiválon Révfülöpön, reméljük, a tavalyi fődíj elnyeréséhez hasonló sikerekkel.

Az egyházmegyei gyűlésekre idén Ágfalván kerül sor küldötteink részvételével április 4-én.

Ezen az április első hétvégéjén kerül sor városunkban az egyházkerületi konfirmandus találkozóra is a Líceum szervezésében – a fiatalok várhatóan részt vesznek szolgálatukkal a vasárnapi istentiszteleten is.

Április 4-én egyházi iskoláink ünnepi koncertjére kerül sor a templomunkban a 225 éves templomszentelési jubileum emlékére.

Összeállította:

Gabnai Sándor lelkész, esperes

Terveink a 2009. évre

Az év első hónapjai minden gyülekezetben a tervezés, a költségvetés időszaka. Gyülekezetünkben idén is lesznek nagyobb beruházások, amelyekről szeretnénk a gyülekezet tagjait értesíteni.

Legnagyobb beruházás az *óvodánk fejlesztése* lesz. A tető megemelésével egy új szintet hozunk létre, s így az óvoda 75 helyett 100 férőhelyet tud majd biztosítani. A beruházás két évre húzódik, s amennyiben a közgyűlés elfogadja, a gyülekezet és az iskola közel egyforma (51-49%) arányban veszi ki a részét az anyagi terhekből.

Fontos a *Bünker köz 4. számú ház felújításának folytatása*. Az épületet igen leromlott

állapotban kaptuk vissza, bizonyos munkák elvégzése (például a csapadékelvezető csatornák javítása) halaszthatatlan feladat.

Szintén halaszthatatlan *oltárunk felújításának elkezdése*. Szakemberek szerint annyira elkorhadtak már az oltárt tartó gerendák, hogy életveszélyessé válhat. (Ha istentisztelet előtt vagy után van idejük, hadd biztassak mindenkit, hogy nézze meg az oltárt hátulról, győződjön meg a helyzetről!) Első

lépésben az alátámasztás, a biztonságossá tétel munkáját kell elvégezni.

Tervezzük a templom, illetve a temetőkápolna akadálymentesítését, hogy a kerekesszékekben ülők, az idősek, illetve a babakocsival érkező szülők könnyen be tudjanak jutni. Sajnos, mivel a templomunk műemlék épület, a feljáró, amit ide engedélyeznének, akkora anyagi terhet jelentene, amit most a gyülekezet nem tud vállalni, keressük az olcsóbb megoldás (pl. mobilrampa) lehetőségét.

Végül örömmel tudatom, hogy új lehetőségként a Templom u. 12. számú ház

udvarán álló egyik, eddig üresen álló lakás alsó két szobájából közösségi teret alakítunk ki, amelyet a gyülekezetben működő különböző kiscsoportok (barkácskör, baba-mama klub, Alpha-kör, Anonim Alkoholisták, stb) használhatnának, a lakás emeleti szintjén levő szobát pedig egy másik lakáshoz szeretnénk csatolni.

Végül hadd hívjak minden közgyűlési tagot március 13-án, pénteken 18 órakor kezdődő összejövetelünkre, amelyen az idei év nagyobb beruházásairól, illetve a költségvetésről dönt a gyülekezet közgyűlése!

Biczó Balázs-Hegedűs Attila

Christophoros és Hírlevél

...és Honlap. A Gyülekezet jövőjét nagymértékben meghatározza, hogy sikerül-e javítani a kommunikációt a közösségen belül és kifelé is. Lassan egy éve, hogy új segítő csoport szerveződött és kapcsolódott be a Christophoros szerkesztésébe, jelentősen tágítva ezzel a lap látóhatárát. A Honlap megújítására is 2008 elején történt kezdeményezés, reményem szerint ez is hamarosan végre valósággá válik. A Hírlevél önkéntes szerkesztők kísérleteként ez év elején indult, és létét, mi szerkesztők a visszajelzésektől tettük függővé. Őszintén meg kell mondanom, álmomban sem számítottam ilyen élénk reagálásra a gyülekezeti tagok részéről. Mind a visszajelzések száma, mind a pozitív visszajelzések ekkorra túlsúlya meglepett minket, és szívből örülünk neki. Nagyon köszönjük.

Egy „nem kell” vélemény érkezett: „Aki jár templomba, annak nem kell. Talán a templomba nem járó presbitereknek kell?” Mivel a szerkesztők egyikeként magam is presbiter vagyok, szabadjon ebből a szemszögből felelnem.

Vasárnaponként Isten szeretetét ünnepeljük, mely Jézusban jelent meg közöttünk. Örömlünkben jövünk össze. Azt tapasztaltam meg, hogy az is az ünnep lényegéhez tartozik, hogy ne essünk ki a ritmusból! Ezért az a véleményem, és aszerint is élek, hogy egy evangélikusnak ugyan-

olyan kötelező minden vasárnap istentiszteletre menni, mint egy katolikusnak. Mégis előfordulhat, több okból, hogy akár hetekig nem találkozunk. Először is öt istentiszteletünk van, és csak harminc presbiter, köztük másutt szolgálatban állók is. Ha elutazom, akkor másutt megyek istentiszteletre. (És hozzám hasonlóan néhányan családjuk révén más soproni gyülekezethez is kötődnek.) Így lehet, hogy nem alkotunk tömeget a templomban, de valóban szükségünk van arra, hogy a gyülekezet szívverésétől ne szakadjunk el!

Ez a Hírlevél egyik eredeti célja, mivel nemcsak elvihető, de tovább is adható, sőt segíthet elszakadófélben levő testvéreink megtartásában is.

Két el nem tépelt visszajelző cédulát is kaptunk, ami igenként és nemként is érthető. Egyiken magyarázat is van, mely szerint nem minden vasárnap szükséges, csak ha túl sok a hirdetés. Az az igazság, hogy ezt a munkát nemigen lehetne ad hoc szervezni, illetve akkor ez is a lelkészekre maradna.

Hetvenegy lap szerint „kell a Hírlevél”, és jó néhányan érdekes észrevételekkel is szolgáltak. Később is utánanézhetsz, aki (idős vagy fiatal) nem tudott mindent megjegyezni, vagy nem értett valamit: ez a legkézenfekvőbb előny. Van, aki a szószéki hirdetést meg is szüntetné, a nyelvbtlással együtt. Aki próbálta, tudja (én igen),

milyen keservesen nehéz az igehirdetés Ámenje után, a gondolati ív végén a természetes lecsengés helyett egy másodperc múlva újra koncentrálni és hibátlanul hirdetni. A Hírlevél tehát valóban a szószéki hirdetést is szeretné tehermentesíteni. Teljesen eltörölni nem, mert a szószéken együtt imába is foglaljuk a hirdetéseket.

Van, aki azt ajánlja, a hívek írásai is szerepeljenek a Hírlevélben, más szerint kizárólag hír legyen benne, egyébire ott a Christophoros. A szerkesztők is úgy gondolják, hogy a Christophoros kenyerét nem kellene elvenni. Sőt, a tájékoztatás feladatától megszabadulva így tárulhat tér vitákra, részletes véleményekre, így szélesedhet a Christophoros valóban gyülekezeti fórummá.

Többen felhívták a figyelmet arra, hogy a Hírlevél missziós eszköz is lehet, családban, ismeretségi körben, esetleg címjegyzék szerint postaládába, önkéntes terjesztőkkel. Valóban, ezért van benne igei rész! Ezt a szerepét azonban nem értékelném túl. Inkább jó ürügynek ajánlanám, hogy bekopogjunk vele rég nem látott testvérhez, mert a személyes találkozásnál értékeesebb nincs.

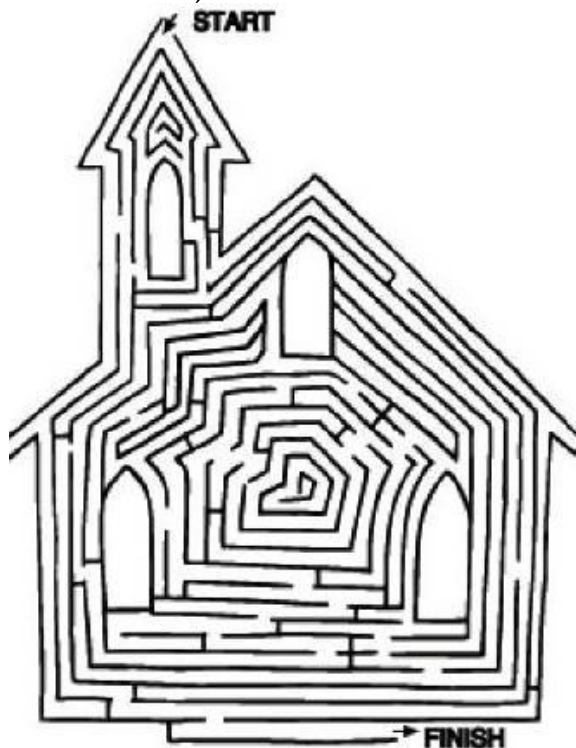
Még egyet szeretnék hozzáfűzni. Kérem minden Testvéremet, hogy lássa meg a Hírlevélben az imatémákat, és ajánljuk együtt annak minden tárgyát – hétről hétre – szerető Urunk kezébe.

A Hírlevél szerkesztői nevében:

Hegyi Péter

Útkeresők

Előadások és beszélgetések hitről, Istenről, Krisztusról – és rajtuk keresztül önmagunkról. 2009 tavaszán A Soproni Evangélikus Egyházközség termében (Sopron, Bünker köz 2.).

Témák:

Márc. 5.: Miről beszélhetek? (Természetes és igei kinyilatkoztatás)

Márc. 12.: Papír vagy személy? (Az Ige: Biblia és Krisztus)

Márc. 19.: Ilyen az ember: „egyedüli példány” (A bibliai emberkép)

Márc. 26.: Az Ige testté lett (Jézus kettős természete)

Ápr. 2.: Bukás vagy győzelem? (A keresztt, Jézus szenvedése)

Ápr. 9.: Nagycsütörtöki istentisztelet

Ápr. 16.: Mit tegyek? (Keresztyén erkölcs, törvény és evangélium)

Ápr. 23.: Két világ polgárai (Világi hatalom- lelki hatalom)

Ápr. 30.: Egybefűjt minket a Szél (Szentlélek és egyház, ökumené)

Máj. 7.: A reménység nem szégyenít meg (Végső idők)

Máj. 14.: Morzsaszedés (Búcsúalkalom)

Az alkalmak csütörtökönként este 18-kb. 20.30-ig tartanak! Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Hegedűs Attila lelkész+ a szervezők

Rövid beszélgetés Biczó Balázzsal, a gyülekezet új felügyelőjével.

Ön február 8-a óta a gyülekezet megválasztott felügyelője. Fiatalember, jól működő vállalkozással, tanácsadói munkával. Mennyiben rendezte át az életét az új pozíció?

Amikor elvállaltam a jelölést, tudtam, mire készülök. Most reggel 5-kor kelek, beindítom a napi munkát, úgy, hogy minden délelőttöm 10 és 12 között a gyülekezeté legyen. Ezek a rendszeres időpontok, természetesen alkalmi feladatok is vannak.

A soproni evangélikusság nagy múltú, öntudatos, hagyományait őrző gyülekezetet alkot. Ön, akinek családja ebben a közösségben gyökeredzik, mit tart a gyülekezet legfontosabb erősségének, és mit a gyenge pontjának?

Erősségünk az, hogy sok kiváló, tehetséges ember alkotja a gyülekezetet, olyanok, akik saját területükön már kiemelkedőt alkottak. Ha őket jobban, hatékonyabban szólítanánk meg, még erősebbek lehetnénk! Gyengeségünk, hogy kevésbé vagyunk megbocsátóak, és nagyon zárkózott a gyülekezet. Az új generációval és a hirtelen megváltozott társadalmi körülményekkel együtt élni csak nyitottabb és elfogadóbb szemlélettel lehet.

Soproni evangélikus felügyelőként mit tart legfontosabb feladatának?

A feladatom: lehetőséget és feltételeket teremteni ahhoz, hogy a soproni gyülekezet tovább fejlődhessen. Hogy mindenem, ami seb és sérelem, túl tudjunk lépni, hogy örömmel vegyen részt ki-ki tehetsége szerint annak a közösségnek a munkájában, ami az övé! Átlátható legyen a gyülekezet számára, mi miért történik, idősök és fiatalok egyaránt azt érezhessék, hogy ők maguk is tudnak a gyülekezet életére hatni!

Melyek a legsürgősebb konkrét feladatok?

Halaszthatatlan az óvoda-bővítés. Erről már a legközelebbi közgyűlésen is szó esik majd. Az oltár életveszélyeshez közeli állapotban van. Gyors, szakszerű javításra van szükség, és mindez nem kis költség! Találtunk egy pályázati lehetőséget, amelyet azonban március 13-ig be kell adnunk.

Megoldandó kérdés a templom minél előbbi akadálymentesítése. Erre is vannak elképzelések. Szeretném, ha a fiatalok minél előbb és minél többen a gyülekezethez tartoznának érezhetnék magukat. Különböző programokban gondolkozunk, ezek kidolgozása is a közeljövő feladata.

Egyházunk rendje szerint a gyülekezetet együtt vezeti a lelkész és a felügyelő. Milyennek gondolja az ideális lelkész-felügyelő viszonyt?

A lelkész munkája nagyon nehéz a közösségben, mert attól a pillanattól kezdve, amikor felveszi a Luther-kabátot, élete minden perce a gyülekezet előtt zajlik. Ez nem kis megterhelés, nemcsak a maga, hanem a családja számára is. A felügyelőnek segítenie kell a lelkészt, hogy legjobb tehetsége szerint láthassa el feladatát, a világi dolgok terhére le kell venni a válláról. Fontos, hogy egymás keze alá dolgozzanak, hogy egymást is figyelmeztessék, ha rossz irányba mennek a dolgok, így lehet változtatni. Én a lelkészeket őszinteségre kértem, a problémák kendőzetlen feltárására, akkor is, ha éppen velem lenne bajuk.

Háromjukat jelölték a felügyelői posztra, és jelölt-társai is jelentős személyes eredményeket mondhatnak magukénak. Számít-e rájuk?

Természetesen, hisz még jelöltként megígértük egymásnak, hogy segítjük a munkát. Dr. Koszorú Gábor már eddig is nagyon sokat tett a gyülekezetért. Őszintén remélem, hogy gazdasági másodfelügyelőként folytatja mindazt, amit korábban elkezdett. Kákonyi Lehelre is számítok. Rajtuk kívül is őszinte szeretettel kérek mindenkit, tegye hozzá a maga ismereteit, tudását a gyülekezet életéhez. Csak Isten áldásával és együtt boldogulhatunk!

Tudom, most még tájékozódnia kell, átvenni a feladatokat, munkatársaival együtt kidolgozni elképzelései részleteit. Isten áldását kérjük szolgálataira, sok erőt, türelmet kívánunk a tervek megvalósításához! A részletekért pedig időről időre jelentkezünk majd kérdéseinkkel.

Várfalvi Erzsébet

Was hilft

Im Oktober letzten Jahres geschah etwas Ungewöhnliches; ich erhielt einen Telefonanruf aus einer Lokomotive. Ein Freund aus Deutschland, der Lokführer ist und gerade mit seinem Güterzug unterwegs war, rief mich an. Er sagte: „Ich kann jetzt nicht lange sprechen, aber bitte, ruf meine Frau an, es geht ihr nicht gut. Etwas Schlimmes ist mit ihrer Schwester passiert.“

Ich telefonierte mit der Frau meines Freundes und erfuhr: ihre Schwester, die gerade im Sommer geheiratet hatte und mit Freude ihr erstes Kind erwartete, hatte einen Schlaganfall erlitten und lag mit Gehirnblutungen auf der Intensivstation einer Universitätsklinik. Die Ärzte kämpften um ihr Leben.

Die Frau meines Freundes sagte: „Du weißt, wir glauben nicht an Gott, aber du tust es. Wir bitten dich, bete für meine Schwester. Wir möchten nichts unversucht lassen, sie zu retten.“ Und so schloss ich fortan die junge, schwer erkrankte Frau in mein Morgengebet ein, legte sie Gott im Gebet ans Herz.

Ich habe der Frau meines Freundes auch gesagt: Ein Gebet, die Hinwendung zu Gott im Gebet mit der Bitte um Hilfe ist keine Garantie, dass jemand gesund und gerettet wird, so wie wir es uns vorstellen, wünschen und wollen. Aber das Gebet ist Ausdruck des Vertrauens, dass, egal was geschieht, der Mensch, für den wir beten in der Hand Gottes ist, der auf seine Weise hilft und der uns auch in seiner Hand behält, wenn wir sterben. Es ist kein Problem für ihn, uns aus dem Tod in ewiges Leben zu retten. Für ihn gibt es kein „unmöglich“.

Bei einem Telefongespräch mit meinem Freund und seiner Frau Anfang des Jahres erzählten sie: „Silvester, um Mitternacht, da standen wir auf einem Hügel nahe unserer Stadt und haben Raketen in den Himmel geschossen. Bei einer haben wir deinen Namen gesagt. Wir haben sie mit

deinem Namen in den Himmel geschossen.“

Ich denke: auf diese Weise haben meine atheistischen Freunde, oder sagen wir besser, meine noch nicht an Gott glaubenden Freunde, gebetet, ein Dankgebet gesprochen. Sie haben eine Rakete mit meinem Namen nach oben, Richtung Himmel geschossen, gewissermaßen zu Gott hin, als wollten sie zum Ausdruck bringen: wir können zwar nicht an Gott glauben, aber es ist gut und wir sind dankbar dafür, dass es jemanden gibt, der an den helfenden Gott glaubt, der im Vertrauen lebt, dass der Himmel nicht leer ist, sondern dass eine Macht da ist, die hilft, die rettet, die Wendungen zum Guten bewirkt.

Denn das haben auch mein Freund und seine Frau erfahren. Die Schwester der Frau ist auf dem Wege der Besserung; ihr Leben, sogar das Leben des Kindes in ihrem Mutterleib, wurden gerettet. Wendungen zum Guten sind eingetreten. Menschen stehen auf aus Traurigkeit, Verzweiflung, Krankheit, Hoffnungslosigkeit, schwerer Zeit, wo man an die helfende, rettende Macht Gottes glaubt, der nichts unmöglich ist.

Es geschieht, was Jesus in einer Geschichte des Neuen Testaments zu einem Samaritaner sagt, der zu ihm zurückkehrt, um für seine Heilung zu danken: „Steh auf, geh hin; dein Glaube hat dir geholfen“ (Lk. 17, 19). Glaube an Gottes helfende Macht bewirkt, dass Menschen Widerstandskraft gewinnen in Passions-, also in Leidenserfahrungen, dass sie sie überwinden und aufstehen können, ja, dass sie sogar auferstehen können aus dem Tod ins ewige Leben.

Wer glaubt, sieht Gottes Wunder, wie er überall und wieder und wieder Wendungen zum Guten bewirkt. Zum Beispiel auch durch Ärzte, denen er Fähigkeiten und Möglichkeiten zum Heilen geschenkt hat, was nun auch jener jungen Frau zugute kam. Aber auch, wo Menschen

nicht mehr helfen, nichts mehr machen können, ist Gott mit seinen Möglichkeiten längst nicht am Ende.

Auch jede und jeder von uns hat schon unzählige Male im Großen und Kleinen Wendungen zum Guten erlebt und erfahren. Wir könnten gar nicht leben ohne den Glauben, ohne das Vertrauen, dass eine Macht da ist, dass Kräfte wirksam sind, durch die Hilfe und Rettung geschieht. Und wie gesagt: wir erleben diese Macht auch, wie sie Tag für Tag Wendungen zum Guten mit sich bringt. Die Frage ist nur, ob wir die Erfahrungen

der Hilfe und Rettung als selbstverständlich ansehen, oder vielleicht als blinden Zufall betrachten, oder ob wir, wie der Samaritaner, Gott danken und preisen, der nicht zuletzt durch Jesus unterstreicht und besiegelt: er ist unser Helfer, unser Retter Tag für Tag. Er meint es gut mit uns. Er lässt uns aufstehen aus Not und Tod, bewirkt, dass wir Passionserfahrungen durchstehen und hinter uns lassen. Wer glaubt, wer auf Gott sein Vertrauen setzt, dem ist geholfen. „Steh auf, geh hin; dein Glaube hat die geholfen.“

*Mit herzlichen Grüßen
Ihr/Euer Volker Menke, Pfr.*

Herzliche Einladung

auch zu den deutschsprachigen Veranstaltungen unserer Kirchengemeinde: **Gottesdienst** sonntags um 9.00 Uhr; **Wochenpredigt** donnerstags um 17.00 Uhr; **Konfirmandenunter-richt** montags um 19.00 Uhr; **Kindergruppe** für Kinder im Alter von 6-12 Jahren jeden zweiten und vierten Mittwoch eines Monats um 16.30 Uhr; **Jugendgruppe** jeden ersten und dritten Freitag eines Monats um 19.00 Uhr;

Glaubensgesprächskreis jeden zweiten und vierten Freitag eines Monats um 19.00 Uhr; **Gemeindenachmittag** (auf Deutsch und Ungarisch) jeden ersten Mittwoch eines Monats um 15.30 Uhr in den Räumlichkeiten des Ev. Altenheims.

(Nähere Auskünfte bei Pfarrer Volker Menke, Templom utca/Kirchgasse 12, Sopron/Ödenburg, Tel. 99/322-674)

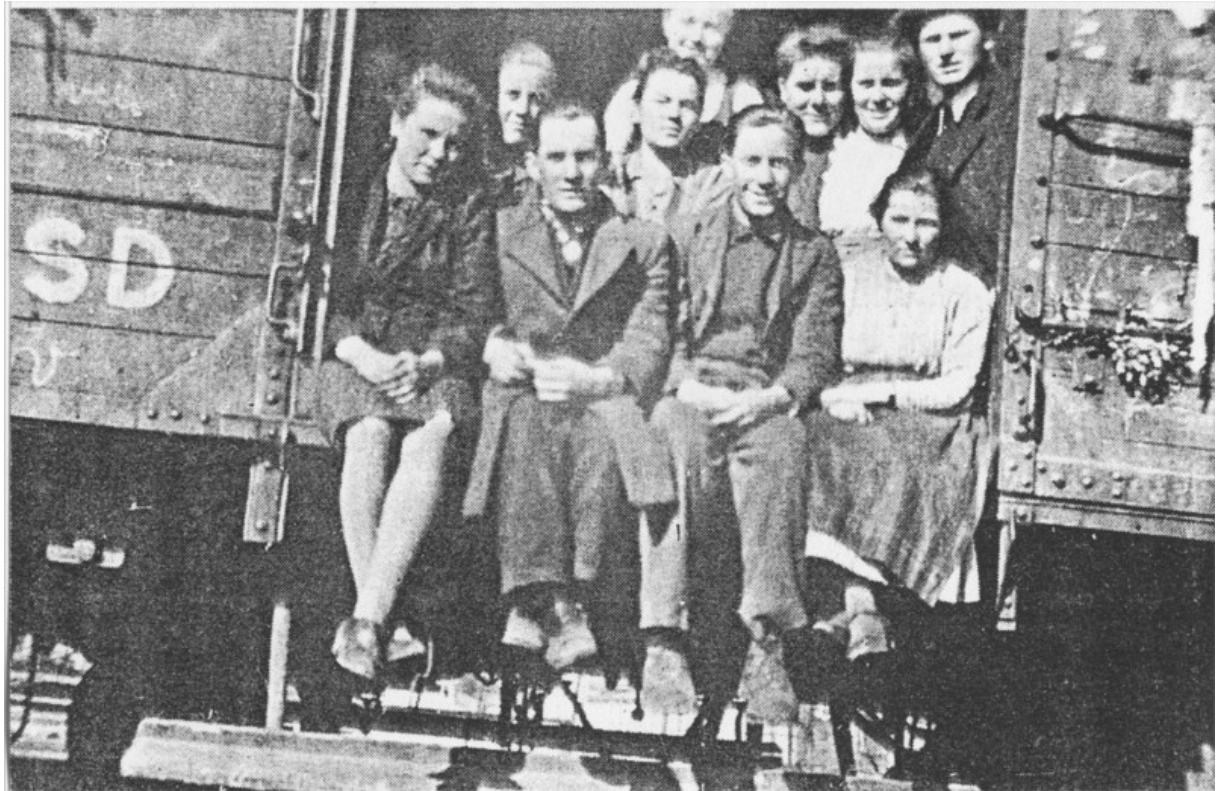
„Imé én ti veletek vagyok minden napon a világ végezetéig. Ámen!” Mt. 28,20,b

Határok

„Az első telepítési lista Sopronban április 26-án jelent meg és már 27-én délután 18,30 órakor vitte is a győri pályaudvarról az első szerelvény az első 980 embert... aztán jöttek sorban a többi vonatok.

Szép városunk soha nem látott pusztulás képét mutatta. Egész utcák néptelenedtek el. A Balfi utca, a Halász utca, a Szent Mihály utca, a Malom utca, a Fapiac, a Domonkos utca, a Kis utca, stb. mind kihaltak voltak. ...elvezett cirka 6500 soproni lutheránus... sokkalta nagyobb volt azok száma, akiknek szíve színaranyhoz volt hasonló, egyházszertet és áldozatkészség tekintetében pedig felbecsülhetetlen nagy értéket jelentettek. Ők jelentették nagy gyülekezetünknek a törzsét, az állandó elemet....”

Hanzmann Károly soproni evangélikus esperes-lelkész visszaemlékezése

Apró termetű, törékeny asszony a soproni Preidl Károlyné, Malzl Mária, Mici néni. Szemei olyan élénk csillogásúak, hogy a legkisebb fény is játékosan törik meg rajta. 77 éves. Emlékezik, és emlékeiben a szavak néha még most is előbb jönnek németül.

Édesapám tagja volt a Volksbundnak, de nem vett részt benne. Megbolondították, hogy így könnyebben kap majd permetzőszert. Poncichterek voltunk. Azonkívül 1941-ben német nemzetiségűnek és anyanyelvűnek vallotta magát a család. Az Újteleki utcában volt a házuk, amiben ma a fiam lakik.

Megfakult, sárga újságot tesz elém. A Soproni Világosság 1948. január 23-i szá-

mát a kitelepítettek névsorával, benne az Ő nevük. Újteleki utca 31. Malzl Samu és neje Kerling Judit (szántó, szőlő) elvéve.

Hogy emlékszik vissza a kitelepítésre?

A mai Festőteremben volt kitéve a lista, meg a vagonszám. Édesanyám, édesapám, Miklós és Gyuri bátyáim. Meg a vindóbe a krumpli mellett zsír, behajtogatva egy dunyhába az asztalosládában. Mi fel sem fogtuk gyerekek, de az idősebbeknek itt maradt a haza, a vagyon, a templom, a papok, az iskola, az élet.

Hosszan eltűnődve néz maga elé. Szemei előtt elvonulnak az állomások, a táborok, ahogy a vonat halad velük.

Backnang, majd München mellett egy te-

lepülésen földbirtokosnál cselédkedtünk. Az itteni orvos segítségével aztán Münchenbe kerültem egy háztartásba, szinte családtag lettem. Épp most írom a lányuknak a levelem. 18 hónapig éltem itt. Aztán közben édesapám és Miki elindultak vissza a határ felé, Sopron közelébe. Először Klingensbachban, majd Müllendorfbán telepedtek le. De én csak nem bírtam a honvágyammal.

Családi albumokat mutat, régi kitelepítési iratokat, és a gyerekkori emlékkönyvét a tanárai, osztálytársai...

Nagybátyám kitalálta, hogy örökbefogadott engem, meg Mikit. Így kerülhettünk haza 1948 októberében. Gazdálkodtunk, és egy kis házat szereztünk, majd 1956-ban ezt elcseréltük az eredeti házunkra. Ha kint dolgoztam a Hubertus-szőlőben, nézegettem távolból a szüleimet, aztán 1958 márciusában Bognár Dezső tanácselnök segítségével a hontalan szülők is hazajöhettek.

Most is könnyes a szeme.

Azt nem lehet leírni, amit a honvágy, az elszakított családtagok hiánya jelentett. Meg hát persze a „mi templomunk” érzése. A jó Isten segítő ereje, hogy mégis visszajöhetnek, végig velük volt.

Mi az, amit ma érez, gondol a kitelepítésről?

Feledni tudni kell és megbocsájtani is. És akkor még a mi sorsunk enyhe volt azokhoz képest, akik a hazából túl sem éltek.

Pál Lászlóné Meződi Erzsébetnek magyarosított neve van. Eredetileg Münnichnek hívták. 79 éves, bár ez igazán nem látszik mosolygó arcán. Szeretettel szorítja a kezét férje, a szintén érintett Pál László. Erzsike néni a konfirmandusi emléklapját készítette elő nekem. Rajta a dátum: 1946. május 30. Mt. 28,20,b. Ez volt az a bizonyos, majdnem 70 főt konfirmáló istentisztelet.

Édesanyám balfi, édesapám bánfalvi, mindketten német származásúak. - kezdi visszaemlékezését. Édesapám állami alkalmazott, vasutas volt, de még 1945-ben kibombáztak minket Pápáról. Onnét visszajöttünk, és Balfon vártuk be a frontot. A bánfalvi házba oroszok költöztek. Anyám testvéreit, apámékat kitelepítették Stuttgart környékére, uradalomba.

Az én családom annak köszönhette a megmenekülését, hogy, vegyesházasságúak lévén, mentesítést kaptak - mondja Laci bácsi. A mi rokonságunkból is sokakat kitelepítettek.

Hogy emlékeznek a rokonokkal való első találkozásra?

1967-ben mentünk ki először, akkor még mindenféle külön engedéllyel. Színes volt a világ, itt meg szürke. Fantasztikusan boldog családi ünnepség volt, ami máig felejtethetlen. - mosolyognak mindketten.

Ugorjunk pár évet az időben, 1989 nyarára! A Sopron környékén akkoriban mindennaposnak számító menekültáradat közepén a legjelentősebb mozzanatnak - történelmi pillanatnak, ma már biztos - a Páneurópai Piknik számított. Ausztria és Magyarország határmenti lakói arra készültek, hogy egy jó hangulatú szabad piknik keretében látogatják meg egymást a határ két oldalán. Csakhogy a pikniknek országosan is híre ment, így még az ünnepélyes határnyitás előtti percekben NDK-sok százai jelentek meg a megnyitásra váró kapunál, és áttörték azt. Sopron pillanatok alatt a rendszerváltás szimbólumává vált. Máig úgy tartják: az egyik első és igazán jelentős téglát Sopronnál ütötték ki a berlini falból.

Önök vannak-e személyes emlékei a németek kitelepítéséről? - kérdezem dr. Kárpáti Györgyöt, aki 1989. augusztus 19-én személyesen volt jelen a Páneurópai Pikniken.

Nagyapám Kárpáti Sándor zeneszerző, a Líceummal korábban szerves egységben működő Evangélikus Tanítóképző zenetanára és az Evangélikus Templom kántora volt, de Ő ezt már nem érte meg itt.

Hogyan került kapcsolatba a piknikkel?

Dr. Csóka Pál orvoskollégámtól már a nyáron kaptam plakátokat, amiket a Balaton partján osztogattam. Már akkor, ott lehetett érezni a kelet-németek elszántságát, s hogy nem akarnak hazamenni. Ilyen hangulatban érkezett el a sopronpusztai piknik.

Lobenwein Tamás és Dr. Kárpáti György világhírű és egyedülálló fotósorozatán és videofilmjén is látszik: 1989. augusztus 19-én az igazi szenzációt az a többszáz kelet-német szolgáltatta, akik áttörték a határkaput, és később kisebb-nagyobb csoportokban egyszerűen átfutottak-átsétáltak Ausztriába.

Mi lett az akkor ott készített videó sorsa?

A nagy tévéstábok tulajdonképpen a régi műszaki zár helyén várakoztak. Miután láttam a németeket az éles határ felé indulni, mentem utánuk. Másnap a videót átvittem az osztrákoknak, s ezeknek a felvéte-

leknek az alapján tudósították a nagyvilágot.

Köszönöm a beszélgetést.

Helmut Kohl korábbi kancellár mondata azóta elhíresült. „Magyarország ütötte ki az első téglát az egykori berlini falból.” A 155 kilométer hosszúságú, a volt NDK területén az egész akkori Nyugat-Berlint 28 éven át körülvevő falrendszer lebontása az egykori kommunista állam végnapjaiban, 1989. november 9-én este kezdődött, és kevesebb, mint egy évvel később elvezetett Németország egységének helyreállításához. Az idén lesz 20 éve ennek a pikniknek.

Csiszár Ágnes

Előzetesen a határnyitás XX. évfordulója kapcsán július 3–5-én tartandó egyházi konferenciáról

A Bajor Evangélikus Egyház képviselőinek ötlete volt, hogy egyházi keretekben is meg kellene ünnepelni a határnyitás 20 éves évfordulóját: a Páneurópai Pikniket, a szeptemberi hivatalos határnyitást, illetve a Berlini fal novemberi leomlását magában foglaló történet-sorozatot. Elkezdődött egy szerveződés, aminek nyomán 2009. július 3–5-ig nagyszabású konferenciát szerveznek Sopronban a bajor, az osztrák és a magyar evangélikus egyházak szervezésében.

Péntek este fogadjuk a messziről jött vendégeket, akiket előreláthatólag az Egyetem aulájában köszöntenek a szervezők. Szombat reggel templomunkban áhítattal

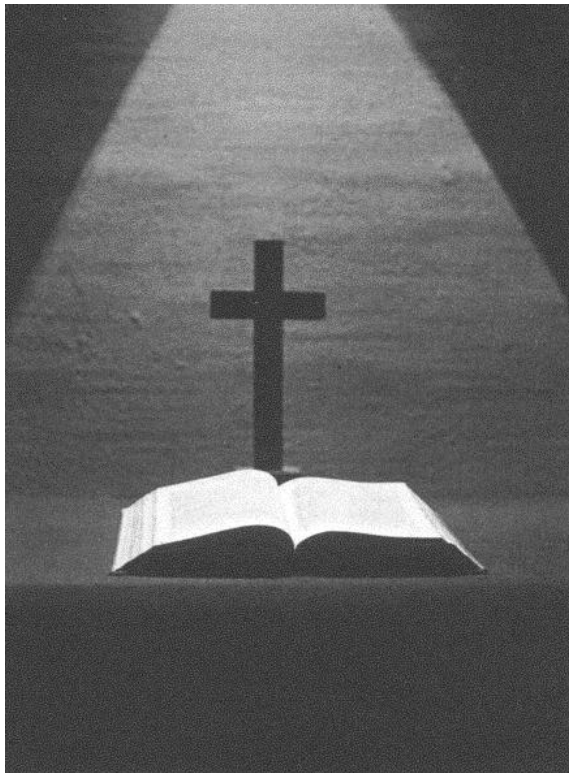
kezdődik a program, majd a Liszt Konferenciaközpontban lesz egy konferencia, ahol szemtanúk, korabeli neves politikusok és szakértők beszélgetnek az akkori eseményekről. Délután kirándulás, este pedig a templomunkban koncert várja az érdeklődőket. A koncert után szeretnénk együtt maradni egy kis teázásra, borkóstolásra a templom környékén.

Vasárnap a Páneurópai Piknik helyszínén lesz kétnyelvű ünnepi istentisztelet, amelyet előreláthatólag a magyar, a bajor és az osztrák közszolgálati TV is egyenesben közvetít. Örölnénk, ha a soproni gyülekezet egy az egyben részt tudna venni ezen az alkalmon!

Aki nem akar eljönni, azokat kérjük, hogy a reggel nyolc órai, vagy a délután 3 órai kórházkápolnai istentiszteletre jöjjen, de a német és a magyar istentisztelet gyülekezetét kérjük, hogy buszokkal együtt menjünk ki erre az istentiszteletre! (Ez azt jelenti, hogy aznap a 9 órás német, illetve a 10 órás magyar istentisztelet Sopronban elmarad!)

Hegedűs Attila

Emlékezés...

Most induló sorozatunkban soproni kötődésű evangélikus személyiségekről emlékezünk meg, Szimon János nyugalmazott lelkészünk készülő könyvéből származó, személyes élményeiből táplálkozó rövid életrajzaival.

Az első visszaemlékezés szomorú apropóját az adta, hogy januárban kellett búcsút venni Zoltán László nyugalmazott lelkésztestvérünktől. Úgy éreztük, jó, ha sablonos nekrológ helyett a szolgatárs személyes visszaemlékezésével gondolunk rá.

„Első találkozásunk az ecsenyi új parókia felépülése után volt, amikor hitvesével meglátogatott, mivel egyik fia házassága révén a szórvány-gyülekezeteimhez tartozó Gamáson lakott, és vállalták a hegyes-völgyes-kanyargós útvonalat még hozzánk is.

A második találkozásunk már hosszabbra nyúlt, mivel nyugdíjba vonulása után Sopronba költözött felesége családi otthonába, a Gats-féle impozáns épületbe. 35. házassági évfordulójukat még megáldottam a soproni templomban, mert sajnos,

kedves felesége egészségi állapota egyre romlott, és rövid időn belül Laci bátyánk egyedül maradt.

Mivel egészségi állapota stabilnak bizonyult, szívesen vállalt szolgálatot az egyházmegye területén. Így történt, hogy miután a beledi lelkész hosszabb időt töltött külföldön, ő abban a gyülekezetben minden szolgálatot elvállalt. Nemeskéren is hosszabb ideig végzett szolgálatot. Miután visszakaptuk az egyházi iskoláinkat, és ránk, lelkészekre hárult – átmenetileg ugyan, de ez is pár évet jelentett – az iskolákban, középiskolákban folyó hitoktatásnak az öröme, és gondja, szükséges volt a nyugdíjas lelkészek bevonása. Így Laci bátyánkat megbíztuk a harkai gyülekezet gondozásával, amit szívesen vállalt. A »*Kiutak mélységekből*« című gyülekezettörténeti könyvben ezt így olvassuk: »*kérésre vállalta a harkai szolgálatokat 1992. szeptember 24-től, amikor az első hittanórát tartotta, és végezte hűségesen 1998. november 29-ig, az utolsó istentisztelet tartásával, mely úroacsorával zárult. Magas kora ellenére minden ott folyó szolgálatot vállalt, legtöbbször Trabantjával járt ki és látogatott, hívogatott, ígét hirdetett*« (182. old.)

Miután ez a szolgálati terület más megoldást nyert, belevetette magát a könyvírásba. Komoly gyűjtőmunka után, illetve nyomán megjelent 2000-ben *Oszlop Isten templomában* c. műve Budaker Oszkáról (1896-1952), aki – mint soproni evangélikus lelkész, teológiai tanár és a teológus otthon igazgatója – végzett áldott szolgálatot hazai egyházunk életében. Másik 2004-ben megjelent munkája *Zulauf Henrik élete és munkássága* címet viseli. Közben versei is jelentek meg kis kiadványban és egye-egy verse a Soproni Füzetek c. évenként megjelenő könyvben...”

Isten végül 93 évet adott Zoltán Lászlónak ajándékba. Legyen áldott az emléke!

Ötről hatra

Hogyan jussunk ötről hatra? Ez itt a kérdés.

Amikor 2005-ben mi, az Eötvös József Evangélikus Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola volt diákjai, és jelenlegi vezetői fiatalos hévvel megalakítottuk az iskolai hagyományok ápolását, volt tanulóink és tanáraink összefogását, a generációk közötti szakadékok áthidalását célul tűző egyesületünket, méltatlannak éreztük rá az „öreg diák” elnevezést. Kitaláltuk magunknak az optimizmussal teli „örök” jelzöt.

A lendületes egyesületi életről, vidám találkozásokról alkotott vízióink azonban hamarosan szertefoszlott. A kedvező átlagéletkor ellenére ugyanis ugyancsak öreges tempóban kezdtünk működni. A 2008. januári közgyűlésen megjelent öt fő láttán végleg ledöbbsentünk, hiszen az egyesület taglétszáma harmincnégy fő! Hol vannak a többiek?

Már 2009-et írunk. Ismét túl vagyunk egy közgyűlésen. A helyzet változatlan. Miért van, hogy barátságos meghívásunk ellenére oly kevesen tisztelik meg rendezvényeinket, ünnepélyeinket, de még az iskolán kívülre tervezett kötetlen szabadidős programjainkat is? Hogy történhet meg, hogy jobbító szándékkal írt, javaslatokat váró leveleink rendre válasz nélkül maradnak?

Keressük a mentségeket, az okokat, de főként a megoldásokat. Ezúton is! Arra kérjük tehát e sorok olvasóit, végzős tanulóinkat, volt tanárainkat, munkatársainkat, hogy ötleteikkel, javaslataikkal, esetleg aktív részvételükkel(!) segítsenek! Járuljanak hozzá, hogy élettel teljen meg az **Örök Diák Egyesület!** Kívülállóként *mutassák meg nekünk*, hogyan jussunk végre ötről hatra!

*Balíkné Németh Márta
Örök Diák Egyesület, titkár*

*„Nem az a dolgom, hogy kapjak Tőlük
Az a dolgom, hogy adjak Nekik”
(Márai Sándor)*

Az érvényben lévő jogszabályok értelmében a 2005-ben megalakult
Örök Diák Egyesület
már jogosult a személyi jövedelemadó 1%-ára!

Egyesületünk célja az iskola volt diákjainak és tanárainak összefogása, találkozó szervezése, hagyományőrző tevékenység folytatása, valamint a rászoruló vagy arra érdemes diákok és volt tanárok támogatása.

Adószámunk: 18983175-1-08

Az egyesület számláját a Lövő és Vidéke Takarékszövetkezet vezeti.
Számlaszámunk: 59100401-11032601

Az Evangélikus Egészségügyi Képzésért Alapítvány bemutatása

Az Evangélikus Egészségügyi Képzésért Alapítvány 1999-ben jött létre abból a közérdekű célból, hogy az egészségügyi nevelést, oktatást megerősítse, hozzájáruljon az iskolai képzés színvonalának emeléséhez, a hivatásában keresztyén hittel is megerősített szakemberképzéshez.

Az anyagi feltételek javítása érdekében több alkalommal szerveztünk adománygyűjtő akciót, sok társadalmi munkát végezve nyertünk külső támogatókat. Ennek eredményeként az utóbbi években igen jelentős mértékben tudtuk fejleszteni informatikai eszközállományunkat és diákjaink idegen nyelvi környezetben történő nyelvtanulását. Lehetővé tettük Erdély felfedezését, és az elesettek érdekében végzett önzetlen munka örömeinek megismerését (a leégett szovátai gyermekotthon újjáépítése). Ebben az évben jelentős

összeggel járultunk hozzá az iskolai szintársulat működéséhez, és az iskolán kívüli csendeshétvégék megvalósulásához.

Kollégáink egy része az alapítvány jóvoltából rendszeresen részt vehetett a soproni Logopédiai Napokon, ahol korszerű ismereteket kapott a sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozáshoz. Az alapítvány működését (nyomdaköltség, levelezés, hirdetés, telefon stb.) az Önök felajánlásain kívül pályázatokon nyert pénzeszközökkel biztosítottuk.

Jövőbeli terveink közt szerepel az informatikai eszközállomány további fejlesztése, a demonstrációs eszközök, oktatáshoz szükséges fogyó anyagok beszerzése, a szakmai rendezvényeken való részvétel anyagi feltételeinek megteremtése, valamint a külföldi szakmai kapcsolatok és a diákcsere programok ápolása.

Alapítványunk neve: Az Evangélikus Egészségügyi Képzésért Alapítvány

Székhelye: 9400 Sopron, Deák tér 51., adószáma: 18538380-1-08

Folyószámla száma: Raiffeisen Bank 12094002-00290113-00100009

Adóbevallásunk készítésekor ne feledkezzünk meg saját alapítványainkról sem! Támogassuk őket adónk 1 %-val!

A Szociális és Házi Betegápoló Alapítvány adószáma: 18539849-1-08

„Evangélikus Általános Iskolai Képzésért” Alapítvány adószáma: 185 39 965 - 1 - 08

* * *

József Attila: Nem emel föl

Nem emel föl már senki sem,
belenehezültem a sárba.
Fogadj fiadnak, Istenem,
hogy ne legyek kegyetlen árva.

Fogj össze, formáló alak,
s amire kényszerítnek engem,
hogy valljalak, tagadjalak,
segíts meg mindkét szükségemben.

Tudod, szivem mily kisgyerek -
ne viszonzod a tagadásom;
ne vakítsd meg a lelkemet,
néha engeddd, hogy mennybe lásson.

Kinek mindegy volt már a kín,
hisz gondjaid magamra vettem,
az árnyékvilág árkaiban
most már te őrködj énfélettem.

Intsd meg mind, kiket szeretek,
hogy legyenek jobb szívvel hozzám.
Vizsgáld meg az én ügyemet,
mielőtt magam feláldoznám.

Virágfüzér, mely édig ér...

A WHO (Egészségügyi Világszervezet) már több évtizede definiálta az egészség fogalmát. Meghatározása szerint „az egészség a testi, lelki és szociális jólét állapota, nem egyszerűen a betegség vagy a nyomorékság hiánya.” Az egyes területek szorosan összefüggnek egymással, ebből következően minden tett, ami a test gondozását, karbantartását szolgálja, nélkülözhetetlen alapját adja a lelki, szellemi fejlődésnek, sőt az igazán eredeti alkotások létrejöttének is.

Erre a gondolatra koncentrálnva tettem eleget a Családsegítő Intézet (új nevén: Szociális Szolgáltató Intézmény) egyik vezetője felkérésének. A Virágfüzér Napközi Otthonban a testi higiénéről tartott előadásomban arra törekedtem, hogy a gyakorlati tennivalók részletes és szemléletes taglalá-

sán túl elérjem a tisztálkodási tevékenység magasabb szférába emelését. A jelenlévők – a „virágfüzér” egymáshoz hasonló és mégis nagyon különböző tagjai – fiatalok és idősek, nők és férfiak, egészségesek és betegek, gondozók és gondozottak, terápiás munkatársak többnyire megértették az üzenetet. Azt, hogy magunk és rászoruló embertársaink testének tisztántartása önmagán túlmutató, nemes és fennkölt cselekedet is lehet. A jelentősége pedig: óriási! Mi másért írta volna a nagy német költő, hogy *„a szép és egészséges test feletti öröm előfeltétele a szellem szárnyalásának.”*

Korántsem misztikum, inkább nyilvánvaló, bár csak kevesekben tudatosuló tény ez, amely – mint egy hosszú virágfüzér – elvezethet akár Istenhez is.

Balíkóné Németh Márta

Szomorúság vagy depresszió?

Korunk egyik népbetegségének tartják a depressziót. A mindennapi szóhasználatban gyakran megjelenik, bár az esetek többségében ezek rossz hangulatról, szomorúságról szólnak. A rövid időre behatárolható hangulati változás, szomorúság nem tekinthető betegségnek, depresszióknak. A depresszió több, mint átmeneti rossz hangulat, múló gyengeség, és leginkább nem egy olyan probléma, amit pusztán akarati erővel le lehet küzdeni. Depresszióról olyan tartós pszichés állapotváltozásban beszélünk, amelynek jellemző tünetei a következők:

- állandó fáradtság, erős szorongás, nyugtalanság, üresség érzés
- alvászavarok (elalvási nehézségek, felszínes alvás, korai ébredés, kipihentség hiánya, ébredés után rossz gondolatok)
- az érdeklődés elvesztése önmaga és a környezet iránt (semmi nem tud örömet okozni, a rutinszerű napi feladatok elvégzése is nagy megterhelést jelent)

- feleslegesség fájdalmas érzése, önvádlások, lelkiismereti vívódások, öngyilkossági gondolatok

Fenti tünetekhez gyakran csatlakozik étvágytalanság, súlycsökkenés. A mozgás lelassul, az arc mimikaszegény lesz. A depressziós betegeknek nagyon gyakran vannak szomatikus panaszai, ezek általában fejfájás, szédülés, mellkasi nyomás, hasi panaszok, illetve ízületi fájdalmak.

Depressziós tünetek észlelésekor orvoshoz kell fordulni, mert az élettagadó gondolatok könnyen vezetnek öngyilkossági kísérlethez. Statisztikai adatok szerint három depressziós betegből kettő nem kap segítséget. Pedig a depresszió gyógyítható, gyógyszeresen és vagy pszicho, - illetve csoportterápiával.

A depresszió gyakran mutat szezonális hullámzást. Kifejezett állapotrosszabbodás következik be a fény csökkenésével, a napok megrövidülésével ősszel, de leginkább a téli időszakban, amikor alig várjuk, hogy hazaérjünk, és nagyon nehezen mozdulunk ki otthonról. A tünetek tavasszal enyhülnek, ahogy a természet, mi is újraéledünk. A téli depresszió azon formáira, melyek nem igényelnek gyógyszeres kezelést, az orvosok síelést, utazást javasoltak meleg, napos országokba.

Fokozott figyelmet érdemel a depresszió azon formája, amikor a depressziós tünetek testi betegség tünetei mögé bújnak el. A

testi tünetek makacsságából lehet következtetni a kóros lelki működésre.

Érdekes még megemlíteni az úgynevezett cirkuláris betegségeket. Ezeket a betegségeket a hangulat és az aktivitás hullámzása jellemzi. A depresszív időszakot minden ok nélkül felváltja egy rendkívül aktív időszak. Ilyenkor a beteg nem ismer lehetlent munkavégzésben, ügyintézésben. Alvásigénye nincs. Környezetével szemben kritikátlan, önmagát túlértékeli. Egyik sajátossága ennek az időszaknak, hogy a beteg nem szenved állapotától, hiszen minden lehetséges. Környezet szenved meg helyette állapotát. A depresszióknak ez a fajtája gyógyszeres támogatással könnyen karbantartható.

Napi gyakorlatban azt tapasztaljuk, hogy a depresszió egyes tünetei gyakran jelennek meg kevert kórképekben szorongással, fóbia-képződéssel, kényszerekkel párosulva.

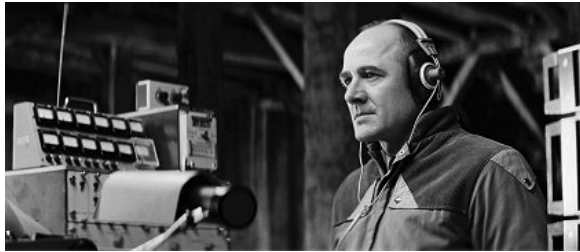
Magyarországon mindig is nagy volt a depressziós betegek száma. A bulvársajtókban egyre többet olvashatunk róla, hogy ki szenved tőle, vagy éppen ki küzdötte le a betegséget. Én mégis József Attilát hoznám ide példaként. Genetikusan is érzelmileg fokozott érzékenységet hozott magával. Gyermekkorai hátrányos helyzetéből érzelmi sérüléseket szerzett. Létkérdéseket firtató utolsó verseiben visszaköszönnék a depresszió tünetei. Mint ahogy öngyilkossága is betegségével magyarázható.

Dr. Belényessy Éva

„Mozdulatlan, hanyatt fekszem az ágyon,
látom a szemem: rám nézel vele.
Halj meg! Már olyan szótlanul kívánom,
hogy azt hihetném, meghalok bele.”

József Attila: Magány (1936)

A mások élete (Das Leben der Anderen)

Nagy Imre újratemetése napján kaptam kézbe érettségi bizonyítványomat, gyermekkorom még az „átkosban”, felnőttkorom az új rendszerben zajlott. Talán ennek, aránylag ifjú koromnak tudható be, de én alig-alig találkoztam olyannal, aki akkor hitt volna abban a rendszerben. Barátaim, ismerőseim és családom nagy része többé-kevésbé csöndes ellenzéki volt, esetleg egyszerűen közömbös. Azt, hogy abban a rendszerben hinni is lehet, számomra inkább groteszk ötletnek tűnt, mint valóságos lehetőségnek. Olyan határozottan beszélünk magunk között „ezekről”, a „másik oldalról”, hogy eszembe sem jutott feltenni a kérdést: milyen lehetett *ott* lenni, komolyan hinni abban, amit mi csak túlélni akarunk, és nem venni észre az alapvető elmentmondásokat a rendszerben. Csak felnőttként kezdtem el gondolkodni: milyen világban élt szellemileg az az egy-két ember, aki a '80-as években még tényleg meggyőződéses híve volt a létező szocializmusnak? Tényleg lehetett abban hinni meghasonlás nélkül? Szeretném tőlük megkérdezni, de nem merem, félek, azt hiszik, gúnyból kérdezem.

A ki nem mondott kérdésre válaszolnak a filmek, köztük a *A mások élete* című német alkotás. A film 1982-ben Kelet-Berlinben játszódik. Főszereplője egy titkos ügynök, egy lehallgatótiszt, aki valóban hisz abban, hogy akiket lehallgat, megaláz, alvásmegvonással kínozt, azok ellenségek. Szinte nincs is saját élete, egész lénye a Párté, legfontosabb „testrésze” a hatalmas fülhallgató, amivel másokat hallgat le. Örömmel száll be az új feladatba, egy színházi rendező-író lehallgatásába: bemikrofonozzák a lakását, napi 24 órában hallgatják és jegyze-

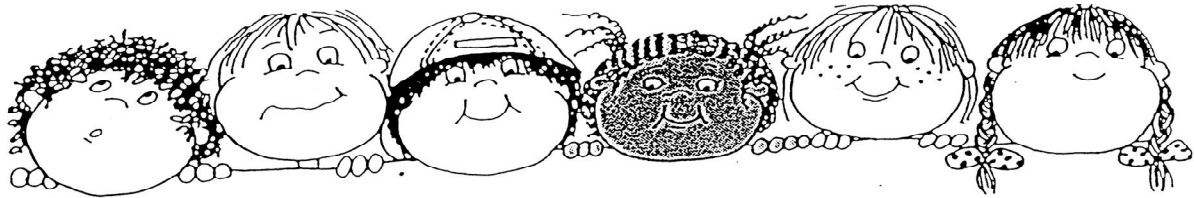
telik, mit csinál – még szerelmével, egy színésznővel való intim együttléteit is dokumentálják. És akkor ez a tiszt, aki addig a rendszert működtető gépezet aláztos csavarja akart lenni, önálló életre kel. Felismeri, hogy a rendező elleni besúgó-hadjárat végső oka nem a rend szolgálata, hanem az, hogy a kultuszminiszter szeretné eltüntetni riválisát – ugyanis megkívánta a rendező szerelmét. Rádöbben, hogy a rendszer középpontjában olyanok élnek, akik már rég nem hisznek semmiben. Faludy György szavával élve: „*Mi történik a hívővel, ha az inkvizíció börtönében rájön, hogy az őt kihallgató dominikánusok cinikus ateisták, és a kínzóeszközöknél pogány sadisták állnak?*” Hősünk rájön, hogy a börtönt, amelynek ő örül szegődött, önző és kéjsóvár figurák működtetik. És szép csöndben elkezd *rosszul* dolgozni: hamis jelentéseket ír, nem ad tovább információkat, futni hagyja áldozatait akkor is, amikor olyasmit tesznek, amit valóban „bűnnek” tartott korábban: a rendező cikket ír az NDK-ban történt öngyilkosságokról, és ezt Nyugaton megjelenteti. De a rendszer túlságosan jól működik, hogy akárkit is kiengedjen a kezéből, és ezt a lassan szabotórré váló tiszt is nagyon jól tudja: nincs esélye annak, hogy a tragédiát elkerülje. A rendezőt megmenti, de a színésznőt képtelen megmenteni, ő emberileg, erkölcsileg és végül fizikailag is elvész. A tiszt is lebukik, karrierjének vége és ezen a pár év múlva eljött rendszerváltás sem változtat, ő a társadalom periferiáján marad. Sorsa ellen nem tiltakozik, úgy fogadja, mint megérdemelt büntetést. Ezen csak a film vége enyhít: a rendező a saját magáról szóló titkos jelentések olvasásakor rádöbben, hogy volt egy titkos védőangyala, és hálából neki ajánlja új művét. Persze ez már nem sokat segít annak, akinek rá kellett döbbernie, életének legnagyobb részét egy hazugság kedvéért áldozta föl.

Katartikus film, de nincs feloldása. Egyáltalán, van-e feloldozás azok számára, akik egy életet töltöttek egy hazug rendszer szolgálatában? Nem az az érdekes, hogy én

feloldozom-e őket. És az sem lehet vitás számomra, hogy Isten feloldozza őket. A kérdés így hangzik: ők képesek-e maguknak megbocsátani? Azt hiszem, az ő ajkuk-

ról szól a leghitelesebben: Kyrie eleison – Uram, irgalmazz! Vagy legalábbis szólhatna.

Hegedűs Attila

ÓVODAI BEIRATKOZÁS

Szeretettel tájékoztatjuk a Kedves Szülőket, hogy a Hunyadi János Evangélikus Óvodánkba a beiratkozás **2008. április 1-jén szerdán és 2-án csütörtökön 8-18 óra között** lesz.

Elsősorban evangélikus vallású családok gyermekeit várjuk, valamint – felekezeti hovatartozás nélkül – azokat, akik elfogadják óvodánk keresztyén erkölcsi értékek szerinti nevelését, és segítenek annak megvalósításában.

Óvodánkban három osztatlan (vegyes) csoport működik, így lehetőséget biztosítunk arra, hogy a testvérek, barátok együtt lehessenek.

Az érdeklődő szülőket bármikor szeretettel fogadjuk!

Címünk: Sopron, Borsmonostori u. 9. Tel.: 99/314-284

Nagyobb gyerekeknek

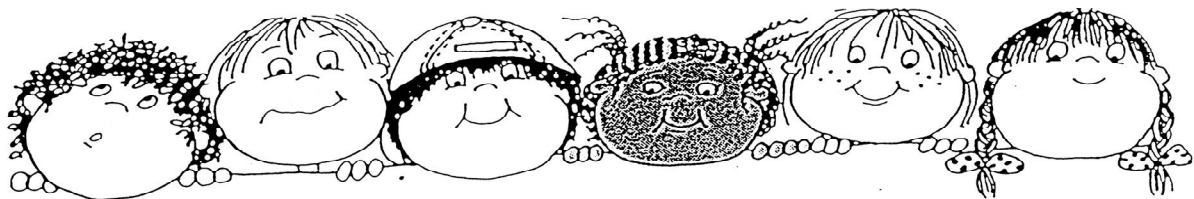
Néhány héttel ezelőtt fogalmazódott meg bennem a gondolat, s máris a tettek mezejére léptem. „Hiába tervek, stratégiák és táblázatok, ha nincs kinek!” – gondoltam. Eztán Pityer Gabival karöltve elkezdtünk valamit. Hívjuk IFI-nek, ez azt hiszem mindenki számára egyet jelent. Felhívtam, megbeszéltük, fiatalokat hívtunk, és nagy lelkesedéssel belevágtunk. Az első nagyon vidám alkalom után mondhatom, talán lehet folytatása, talán elindulhat újra vala-

mi, ami meghatározta annak idején szüleink és a mi életünket is.

Az alkalmainkat minden páratlan hét pénteken 18.30-tól tartjuk egyelőre a teakonyhában, később, ha a hely szűkössé válik, a gyülekezeti teremben. Terveink között szerepel a beszélgetések mellett sok-sok vidámság, éneklés, játék, közös vacsorák, tavasszal kirándulások, utazások, nyáron táborozás.

12 éves kortól várunk szeretettel mindenkit!

Mátisné Schlögl Patricia

Istentisztelet szolgálati beosztás 2009 böjtjétől húsvétig

nap	szolgálat	lelkész	nap	szolgálat	lelkész
Márc. 8.	8.00 magyar	Gabnai S.	Ápr. 5.	8.00 magyar	Hegedús A.
	9.00 német	Menke, V.		9.00 német	Winter, G.
	9.00 gyermek	Gabnai S.		9.00 gyermek	Gabnai S.
	10.00 magyar	Gabnai S.		10.00 magyar	Hegedús A.
	15.00 Balf	Gabnai S.		15.00 Balf	Hegedús A.
	16.00 Fertőszentmiklós	Gabnai S.		16.00 Kórházkápolna	Hegedús A.
	18.00 esti	Hegedús A.		18.00 esti	Gabnai S.
Márc.15.	8.00 magyar	Gabnai S.	Ápr. 9.	17.00 német	Menke, V.
	9.00 német	Menke, V.		18.00 magyar	Gabnai S.
	9.00 gyermek	Gabnai S.	Ápr. 10.	8.00 magyar	Gabnai S.
	10.00 magyar	Gabnai S.		9.00 német	Menke, V.
	15.00 Balf	Gabnai S.		10.00 magyar	Gabnai S.
	16.00 Nagycenk	Gabnai S.		18.00 magyar passió	Hegedús A.
	18.00 esti	Gabnai S.		Ápr.11.	14.00 temetőkápolna-német
		15.00 temetőkápolna- magyar	Hegedús A.		
Márc. 22.	8.00 magyar	Hegedús A.	Ápr. 12.	5.30 magyar	Hegedús A.
	9.00 német	Menke, V.		8.00 magyar	Gabnai S.
	9.00 gyermek	Hegedús A.		9.00 német	Menke, V.
	10.00 magyar	Hegedús A.		10.00 magyar	Gabnai S.
	15.00 Balf	Hegedús A.		15.00 Balf	Gabnai S.
	18.00 esti	Hegedús A.		15.00 Nagycenk	Hegedús A.
				16.00 Fertőszentmiklós	Hegedús A.
Márc. 29.	8.00 magyar	Gabnai S.	Ápr. 13.	16.00 kórházkápolna	Gabnai S.
	9.00 német	Menke, V.		8.00 magyar	Hegedús A.
	9.00 gyermek	Hegedús A.		9.00 német	Menke, V.
	10.00 magyar	Gabnai S.		10.00 magyar	Hegedús A.
	15.00 Balf	Gabnai S.			
	18.00 esti	Hegedús A.			

Christophoros

A Soproni Evangélikus Egyházközség újságja
9400 Sopron, Bünker köz 2.
e-mail: evgyul@bdeg.sopron.hu
tel: 99/523-002; fax: 99/523-003

Készítette a szerkesztőbizottság tagjai:

Koordinátor: dr. Tölle Katalin
Nyelvi és teológiai lektor: Hegedús Attila
Tördelés: Kóczán Krisztián
Felelős kiadó: Hegedús Attila

Rovatfelelősök: Visszatekintés, tervezett programok: Gabnai Sándor, Lélek-zet (prédikációk, meditációk): Hegedús Attila, Deutsche Seiten: Volker Menke, Gyülekezetünk életéből: dr. Tölle Katalin, Iskoláink: Balikóné Németh Márta, Életmód: Balikóné Németh Márta és dr. Tschürtz Nándor, Periszkóp (kitekintés): Várfalvi Erzsébet, Engedjétek hozzám jönni (gyermekéről, gyermekeknek): Mátisné Schlögl Patrícia

Nyomtatva a Lővér Print nyomdában, 350 példányban.

Várható következő megjelenés: 2009. húsvét